

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Elena Covalenco,

Judecători – Ion Guzun, Nadejda Toma

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 18 iunie 2013 și decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2014, declarat de inculpatul

Brăescu Grigore Constantin, *născut la 27 martie 1984, originar și domiciliat în mun. Chișinău, or. Sîngera, str. I. Creangă 13.*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță: 16.11.2012-18.06.2013*
- 2. instanța de apel: 24.07.2013-11.04.2014*
- 3. instanța de recurs: 14.09.2015 - 09.12.2015*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 18.06.2013, Brăescu Grigore Constantin, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 164 alin. (2) lit. e), g) Cod penal la 5 ani închisoare,
- art. 188 alin. (3) lit. d) Cod penal la 8 ani închisoare,
- art. 360 alin. (2) Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, inculpatului Brăescu Grigore i-a fost fixată pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate de 8 ani închisoare.

În conformitate cu art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 01.03.2012, numindu-i inculpatului Brăescu Grigore pedeapsă definitivă de 11 ani închisoare, în penitenciar de tip

semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, a fost admisă parțial, cu încasarea de la inculpații Rusu Veaceslav și Brăescu Grigore în mod solidar, în beneficiul lui Munteanu Anatoli, a prejudiciului material în mărime de 790 lei și a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Rusu Veaceslav Vasile, în privința căruia cauza nu se examinează, totodată a fost încetat procesul penal pornit în privința inculpatului Sîli Chiril Victor, din motivul intervenirii decesului inculpatului.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a constatat că, inculpații Rusu Veaceslav, Brăescu Grigore împreună și prin înțelegere prealabilă, intenționat au săvârșit răpirea cet. Munteanu Anatoli, în următoarele circumstanțe:

La 17.09.2012, aproximativ la orele 17:00, la stația de autobuse, situată pe str. A. Mateevici, or. Sîngera, mun. Chișinău, inculpatul Rusu Veaceslav împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Brăescu Grigore, avînd presupunere neîntemeiată despre pretensele acțiuni ilegale ale lui Munteanu Anatoli, manifestate prin sustragerea calului ce-i aparținea lui Brăescu Grigore i-au aplicat multiple lovituri cu picioarele și pumnii în diferite părți ale corpului lui Munteanu Anatoli. Ulterior, inculpatul Rusu Veaceslav, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Brăescu Grigore, și-au continuat acțiunile ilegale prin aplicarea multiplelor lovituri cu mâinile și picioarele în diferite părți ale corpului cet. Munteanu Anatoli, în curtea casei în str. A. Mateevici, 74, or. Sîngera, mun. Chișinău, unde ultimul s-a retras. Tot aici, inculpatul Rusu Veaceslav, împreună cu inculpații, Brăescu Grigore și Sîli Chiril, prin constrîngere fizică și psihică, l-au capturat pe Munteanu Anatoli, urcîndu-l contrar voinței acestuia în mijlocul de transport de model „Gaz 31029” cu nr/î C NF 594, aflat în posesia inculpatului Sîli Chiril, răpindu-l, l-au transportat la domiciliul lui Sîli Chiril, amplasat pe str. M. Eminescu 13, s. Revaca, mun. Chișinău, după care l-au legat, continuînd aplicarea loviturilor în diferite părți ale corpului cu pumnii, picioarele și o bîță din lemn, folosită în calitate de armă, cu reținerea acestuia pînă la finele zilei. După care, inculpații în circumstanțe nestabilite și în loc nestabilit l-au abandonat pe Munteanu Anatoli, în stare de inconștiență.

Tot ei, împreună și prin înțelegere prealabilă, intenționat au săvârșit atac asupra lui Munteanu Anatoli, în scopul sustragerii bunurilor acestuia, însoțit

de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea acestuia, prin schingiuire, torturare, tratare inumană și degradantă, cu cauzarea de daune considerabile, în următoarele circumstanțe:

La 17.09.2012, aproximativ la orele 18:00, în curtea casei amplasată pe str. M. Eminescu 13, s. Revaca, mun. Chișinău, inculpatul Rusu Veaceslav, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpații Brăescu Grigore și Sîli Chiril, urmărind scopul sustragerii bunurilor ce-i aparțin lui Munteanu Anatoli, au săvârșit asupra acestuia un atac, însoțit de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea acestuia, prin schingiuire, torturare, tratare inumană și degradantă, manifestate prin privarea de libertate prin legarea acestuia, cu aplicarea multiplelor loviturilor cu pumnii, picioarele și cu o bîță din lemn, folosită în calitate de armă în diferite părți ale corpului, pe parcursul unei perioade îndelungate, în mod repetat, concomitent stingînd de corpul ultimului țigări aprinse, cauzîndu-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 2677/D din 04.10.2012, traumatism toracic închis, manifestat prin fractura coastelor VI, VII pe dreapta, fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, ce au condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată, calificîndu-se ca vătămare corporală medie. Concomitent, inculpații i-au sustras lui Munteanu Anatoli, un lănțisor cu un pandativ sub formă de cruciliță din argint în valoare de 500 lei, un telefon mobil de model "Nokia" în valoare de 150 lei, mijloace bănești în sumă de 140 lei, astfel cauzîndu-i daune în proporții considerabile, în sumă totală de 790 lei.

Tot ei, împreună și prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul de a limita libertatea de circulație a lui Munteanu Anatoli, și de a-l lipsi de aceasta, presupunînd că acesta ar putea să se ascundă de ei, deplasîndu-se pe teritoriul regiunii Transnistriei, or. Tiraspol, unde își are domiciliu temporar, au întreprins acțiuni de luare a buletinului de identitate ce-i aparținea lui Munteanu Anatoli, cu seria A 46035406 și IDNP: 200004601114, eliberat acestuia la 19.06.2006 de către BEDP Taraclia, în următoarele circumstanțe:

La 17.09.2012, aproximativ la orele 18:00, în curtea casei amplasată pe str. M. Eminescu 13, s. Revaca, mun. Chișinău, inculpatul Rusu Veaceslav, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpații Brăescu Grigore și Sîli Chiril, urmărind scopul de a limita libertatea de circulație a lui Munteanu Anatoli, și de a-l lipsi de aceasta, intenționat au luat buletinul de identitate ce-

i aparținerea acestuia cu seria A 46035406, cu IDNP: 2000046011145, eliberat lui Munteanu Anatoli la 19.06.2006 de către BEDP Taraclia.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri avocații Perciun Valeriu și Matușenco Ion în numele inculpatului Brăescu Grigore.

3.1. În apelul său, avocatul Perciun Valeriu, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care a-i stabili lui Brăescu Gr., o pedeapsă neprivativă de libertate, invocând că inculpatul suferă de maladii psihice din naștere, vina acestuia se probează numai prin declarațiile părții vătămate Munteanu A. și alte probe și depoziții care nu indică nemijlocit la participarea lui Brăescu Gr., în maltratarea pătimितului, sau tâlhăriei cu sustragerea bunului de la el, cu atât mai mult că Munteanu A., nu știe cine i-ar fi luat lucrurile, însă buletinul după cum este stabilit a fost ridicat de la Sîli Chiril și nu de la Brăescu Gr.

Partea vătămată, pe parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești și-a schimbat de câteva ori depozițiile, acestea fiind contradictorii în legătură cu ce urmează a fi apreciate critic și nu pot fi reținute la condamnarea lui Brăescu Gr.

La stabilirea pedepsei, instanța nu a luat în considerație că inculpatul are la întreținere trei copii minori și este unicul întreținător al familiei.

3.2. În apelul său, avocatul Matușenco I., a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul Brăescu Gr., să fie condamnat conform art. 152 alin. (2) Cod penal, în restul capetelor acuzării să fie achitat, cu stabilirea unei pedepse mai blânde, invocând motivele:

- ilegalitatea și netemeinicia sentinței atacate sub aspectul aprecierii eronate a probelor;

- instanța de judecată greșit a apreciat probele acuzării nedeclarând nulitatea actelor procedurale care au fost întocmite cu încălcarea legislației în vigoare;

- instanța a încălcat prevederile art. 382, 385 Cod de procedură penală, deoarece la emiterea sentinței a ignorat să se expună asupra tuturor probelor administrate și prezentate pe parcursul examinării cauzei, și anume declarațiile părții vătămate la etapa urmăririi penale, a martorilor, concluziile specialiștilor bazându-se pe anumite extrase convenabile ei pentru emiterea sentinței de condamnare nejustificate și fără să fie argumentate;

- instanța de judecată nu a apreciat, raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie efectuată în privința inculpatului;

- instanța incorect a încadrat acțiunile inculpatului Brăescu Gr., că a săvârșit faptele incriminate cu atât mai mult persistând un șir de erori procedurale admise la faza urmăririi penale;

- audierea părții vătămate care nu posedă limba de stat atât la judecătorul de instrucție cât și la recunoașterea persoanei, a avut loc în lipsa interpretului;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2014, au fost respinse apelurile declarate, ca nefondate.

5. Instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, astfel întemeiat și just au fost recunoscuți vinovați inculpații de săvârșirea infracțiunilor imputate.

În motivarea decizie, instanța de apel a reiterat că, în ședința de judecată inculpații și-au recunoscut vina parțial, însă vinovăția acestora se dovedește și prin următoarele probe:

- declarațiile: părții vătămate Munteanu A.; martorilor Pîslari I., Corja V., Iacubeț V., Iacubeț T.;

- ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a cet. Munteanu A. din 24.09.2012 (*Vol.I f.d. 926*);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 29.09.2012, potrivit căruia martorul Pîslari I. a recunoscut pe Brăescu Gr., care la 17.09.2012 se deplasa cu bicicleta (*Vol.I f.d. 71-72*);

- proces-verbal de percheziție la domiciliul lui Sîli Ch. din str. Barbu Lăutaru 6, or. Sîngera, mun. Chișinău din 27.09.2012, potrivit căruia la intrarea în garajul gospodăriei, pe pervazul geamului din dreapta sub un carton s-a depistat buletinul de identitate cu fișa personală eliberat pe numele lui Munteanu A. și o bîță din lemn (*Vol. I f.d. 75*);

- procesul-verbal de examinare a unei bîte din lemn și buletinului de identitate cu fișa personală pe numele cet. Munteanu A., din 27.09.2012 (*f.d. 76-77, vol. I*);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 2677/D d/n 04.10.2012, din care rezultă că la Munteanu A. a fost constatat traumatism toracic închis, manifestat prin fractura coastelor VI, VII pe dreapta, fractura oaselor nazale, cu deplasarea fragmentelor, ce au condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată, calificându-se ca vătămare corporală medie; producerea vătămarilor corporale constatate în urma căderii de la propria înălțime sau prin automutilare, se exclude (*Vol. I f.d. 108-109*);

- raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr.634 a-2012, din care rezultă că inculpatul Brăescu Gr. suferă de retardare mentală ușoară, însă în momentul comiterii infracțiunii avea păstrată capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, referitor la acțiunea ce i se impută urmează a fi recunoscut responsabil (*f.d. 147-149, vol. III*).

Totodată, instanța de apel a conchis că, sunt irelevante și urmează a fi respinse ca nefondate motivele apelurilor, precum că nu a fost comisă răpirea părții vătămate, tâlhăria și luarea buletinului de identitate a părții vătămate Munteanu A., ori declarațiile ultimului despre comiterea infracțiunilor de către inculpați au fost confirmate la judecarea cauzei prin probele cercetate în condițiile legii, și anume prin declarațiile martorilor, materialele dosarului, care în ansamblu demonstrează veridicitatea declarațiilor părții vătămate.

De asemenea, instanța de apel a reiterat că, motivul apelurilor, precum că în cadrul audierii părții vătămate Munteanu A., nu a participat un interpret deoarece acesta nu cunoaște limba de stat, nu este relevant, fiindcă partea vătămată nu a solicitat participarea interpretului, iar pe parcursul urmăririi penale și la finisarea acesteia nu au fost contestate careva acte procedurale ale organului de urmărire penală.

Referitor la pedeapsa stabilită, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit inculpatului pedeapsa închisorii, deoarece circumstanțele prezente în speța dată, gravitatea faptelor comise și pericolul pe care îl prezintă acesta pentru victimă și societate, justifică izolarea lui de societate în scopul asigurării corectării și prevenirii săvârșirii altor infracțiuni, or, scopul pedepsei poate fi atins doar prin izolarea inculpatului de societate, deoarece această măsură de constrângere statală este necesară, echitabilă și va constitui un mijloc eficient de corectare și reeducare a inculpatului.

Totodată, instanța de apel a menționat că, motivul apelului apărătorului, precum că la stabilirea pedepsei nu s-a ținut cont de starea bolnăvicioasă a inculpatului Brăescu Gr., este neîntemeiat, fiindcă s-a ținut cont și de faptul că inculpatul anterior a mai fost condamnat și nu și-a făcut concluziile convenite, săvârșind din nou infracțiuni mai grave.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, instanța de apel a conchis că prima instanța la soluționarea acesteia a ținut cont de prevederile art. 1422, 1423 Cod Civil, art. 20 din Constituție și corect a admis-o parțial.

6. Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie recalificate acțiunile sale în baza art. 152 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 4 ani închisoare, deoarece, faptele stabilite contravin circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, faptele prejudiciabile săvârșite de către el, au fost calificate greșit, nu s-a apreciat concluzia din raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie și vinovăția este bazată pe presupuneri.

În drept, recursul inculpatului nu se întemeiază pe nici un temei din cele expres stipulate de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece nu au fost respectate prevederile art. 422 Cod de procedură penală, recursul este declarat peste termenul de 30 de zile prevăzut de lege.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu motivele invocate și materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Astfel, inculpatul fiind în drept să declare recurs ordinar, atît în latura penală, cît și în cea civilă.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Așadar, în prezenta speță Colegiul reține că, inculpatul a primit copia deciziei redactate la 06.05.2014, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (*f.d. 114, vol. IV*).

Inculpatul a declarat recurs ordinar la 21.07.2015, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei oficiului poștal aplicată pe plic (*f.d. 163, vol. IV*).

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală, stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau

pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Revenind la prezenta speță, Colegiul penal constată că, termenul de 30 de zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 07 iunie 2014, iar inculpatul a depus recursul la 27 iunie 2015, peste termenul prevăzut de legea procesual penală.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal, conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a fost depășit, dispunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2014, de inculpatul *Brăescu Grigore Constantin*, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată la 16 decembrie 2015.

Președinte:

Elena Covalenco

Judecători:

Ion Guzun

Nadejda Toma